

**Національний банк України
Університет банківської справи
Черкаський інститут банківської справи**

**БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ
ФІНАНСОВИХ РИНКІВ**

**ЗБІРНИК ТЕЗ
VII МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ
КОНФЕРЕНЦІЇ**

18-19 жовтня 2012 р.

Рекомендовано до друку
вченою радою Черкаського інституту
банківської справи УБС НБУ (м. Київ)
протокол № 2 від 24 вересня 2012 року

Черкаси - 2012

УДК 336.71 (477)
ББК 65.262 (4Укр)

Відповідальний за випуск Гедз М. Й.

Банківська система України в умовах глобалізації фінансових ринків
[Текст] : Збірник тез VII Міжнародної науково-практичної конференції.
18-19 жовтня 2012 р. — Черкаси : ЧІБС УБС НБУ, 2012. — 516

Збірник містить тези доповідей VII Міжнародної науково-практичної конференції «Банківська система України в умовах глобалізації фінансових ринків», які представлені на пленарному засіданні та засіданнях секцій.

Видання розраховано на науковців, викладачів, фахівців, аспірантів, магістрів та студентів економічних вузів.

УДК 336.71 (477)
ББК 65.262 (4Укр)

*Погляди, висловлені в публікаціях,
є виключно позицією авторів.
Тексти друкуються в авторській редакції.*

© Автори текстів, 2012 р.
© ЧІБС УБС НБУ, 2012 р.

Зміст

Розділ I Роль банківської системи у забезпеченні економічного зростання.....	13
Аборчи А. В. Изменения в структуре банковской системы Украины под воздействием глобализации.....	13
Адамик Б. П. Доцільність застосування вимог Базеля III при регулюванні капіталу банків України.....	16
Алілуйко М. С. Сутність ресурсної бази банку та її взаємозв'язок з банківськими ресурсами та ресурсним потенціалом.....	19
Барабан Л. М. Проблеми та перспективи розвитку фондового ринку України.....	22
Баріда Н. П. Механізм грошової емісії в умовах глобалізації фінансових ринків.....	25
Бартош О. М. Інструменти грошово-кредитної політики НБУ та їх вплив на депозитний і кредитний ринки.....	28
Башлай С. В. Розвиток інтеграційних процесів на ринку банківських та страхових послуг.....	31
Безштанько Д. В. Елементи системи оцінювання операційного ризику банків.....	34
Білик О. І. Вплив поведінки клієнтів банку на процеси ціноутворення.....	37
Бондаренко В. В. Ликвидность банковской системы и макроэкономическая стабильность.....	40
Брус С. І. Банківські кредитні послуги через призму поведінкових фінансів.....	43
Бублик Є. О. Тенденції зміни структурних характеристик вітчизняної банківської системи.....	46
Васильєва Т. А., Леонов С. В. Напрямки удосконалення системи регулювання іноземних банків в Україні.....	49
Галько О. Р. Фінансове забезпечення стійкості банківської системи на сучасному етапі.....	52
Гаряга Л. О. Особливості використання кредитних деривативів при перерозподілі кредитного ризику на вітчизняному фінансовому ринку.....	55
Гела Т. Ю., Ніколенко О. А. Сучасні підходи до легалізації доходів, одержаних злочинним шляхом через застосування банківської	

системи України.....	58
Гмиря В. П. Особливості лізингу та кредиту в інвестування аграрного виробництва регіону.....	61
Гончарук К. В. Структурні методи оцінки конкуренції на ринку депозитних послуг України.....	64
Гриджук Д. М. Управління банком в умовах глобалізації фінансових ринків.....	67
Діденко С. В. Деривативи в системі управління ризиками: макро- та мікроекономічні аспекти.....	70
Дорош Н. І. Особливості кредитування сільськогосподарських підприємств.....	73
Житар М. О. Роль гнучкості у прийнятті рішень в інвестиційному процесі банків.....	75
Запорожець С. В. Інституційні засади розбудови іпотечного ринку в Україні.....	78
Заруцька О. П. Розвиток диференційованих підходів до банківського нагляду з використанням методу нейронних мереж.....	81
Зеленський А. В. Передумови створення державного земельного банку в Україні.....	84
Карбівничий І. В., Дудченко Н. В. Система економічної безпеки комерційних банків України: сутність та структура.....	87
Клименко А. И. О месте и роли государственных банков на текущем этапе развития банковской системы.....	90
Ковальчук О. В. Роль і значення процесу керування кредитним ризиком фінансових інституцій у системі функціонування ризик-менеджменту банку.....	93
Козлова Ю. В. Реформування системи гарантування вкладів фізичних осіб як елемент підвищення довіри до банківської системи України.....	95
Колдовський А. В. Емпіричний аналіз моделей щодо валютного регулювання в умовах нестабільності економіки.....	98
Кривич Я. М. Сучасні тенденції розвитку банківських інновацій.....	101
Криклій О. А. Фактори, що впливають на формування та реалізацію кредитної політики банків України.....	104
Кузьменко О. Г. Співпраця комерційних банків та страхових компаній з урахуванням зарубіжної практики.....	107

Лановий В. В. Вибір забезпечення за операціями відкритого ринку центрального банку.....	110
Liuzniak M. The indicative regulation of the banks of Ukraine activity: problems and ways of improvement.....	114
Марчук В. П. До питання цільового використання коштів отриманих комерційними банками в порядку рефінансування від Національного банку України.....	116
Матюшин А. В. Банкротство банка в свете современной банковской теории.....	119
Меда Н. С. Управління ризиком репутації банку в посткризових умовах.....	122
Мельник А. О. Вплив світової економічної кризи на стабільність банківської системи України.....	125
Мірошниченко О. В. Конкурентна стратегія банку як складова стратегічного аналізу конкурентоспроможності банку.....	128
Мозговий Я. І. Реалізація концепції соціально відповідального бізнесу в банківському секторі України.....	131
Москаленко О. В. Активізація участі банків у фінансовому забезпеченні економічного зростання.....	134
Ніколаєва О. М., Белих Д. О. Факторингові операції комерційних банків на сучасному етапі: динаміка, ефективність, перспективи розвитку.....	137
Огерчук М. О. Роль кластерів у процесі трансформації банківської системи.....	140
Олещук М. Г. Специфіка оцінки рівня конкурентоспроможності кредитних банківських послуг, які надаються юридичним особам...	143
Павленко Л. Д. Економічна цінність як фактор впливу на конкурентоспроможність цін на банківські продукти.....	146
Пантелєєва Н. М. Процес управління та розвитку інноваційного потенціалу банківської установи.....	149
Пашова С. М. Аналіз сучасного стану банківського інвестиційного кредитування інноваційної діяльності в Україні та в Харківській області.....	152
Перелі І. В. Вплив Центрального банку України на ринкову економіку.....	155
Потлатюк В. С. Модернізація банківської системи в умовах	

європейської інтеграції.....	158
Радченко О. В. Основні етапи реалізації комплексу маркетингових комунікацій банку.....	161
Ребрик М. А. Оцінка очікуваної та неочікуваної динаміки структурних елементів валютного ризику банку.....	164
Ребрик Ю. С. Криза ліквідності банку: особливості прояву та шляхи подолання.....	167
Романовська Л. В. Система управління якістю в бізнес-архитектурі банку.....	170
Руденко М. В. Системний підхід до управління якістю банківських послуг.....	173
Скаско О. І. Перспективи розвитку внутрішньосистемного контролю в банківських установах України.....	176
Слобода Л. Я. Теоретико-методологічні підходи до розуміння сутності банківського капіталу.....	179
Сомик А. В. Підвищення ефективності процентної політики Національного банку України.....	182
Тарасова Т. О., Бочуля Т. В. Інформаційне забезпечення мінімізації ризиків щодо обслуговування факторингу як банківської послуги з кредитування.....	186
Філіппова Ю. О. Моніторинг у стратегії забезпечення фінансової стійкості банківської системи України.....	189
Харченко А. М. Використання проектного фінансування, як одного із шляхів одержання довгострокових ресурсів в сучасних умовах ведення господарської діяльності.....	192
Чепелюк Г. М. Організаційно-методичні аспекти внутрішнього аудиту кредитних операцій банку.....	195
Чотий Н. Д. Концептуальний підход к регулированию банковской системы в регионе.....	198
Шиян Д. В. Система оцінки ефективності фінансового моніторингу в банку.....	201
Шульженко Г. М. Проблема ранньої діагностики банкрутства як елемент сучасного банківського менеджменту.....	204
Vitalii O. DZHULAI Financial stability in Ukraine: regulation consequences.....	207

Розділ II Проблеми методології та практики управління фінансами.....	211
Барабаш Л. В. Особливості удосконалення механізму оподаткування доходів фізичних осіб.....	211
Богданова О. О. Прибуткове оподаткування комерційних банків: сьогодення та перспектива.....	214
Бодрова Н. Е. Аналіз впливу основних макроекономічних показників на динаміку валютного курсу.....	217
Гланц В. Н. Актуальні питання застосування інструментів податкового регулювання діяльності фінансових посередників.....	220
Гмиря В. П., Власюк С. А. Сільськогосподарське страхування як інструмент зниження ризиків в аграрному виробництві.....	223
Гмиря В. П., Дудник О. В. Механізм формування фінансових ресурсів сільськогосподарськими підприємствами України в посткризових умовах.....	226
Головко О. Г., Пономаренко В. О. Особливості системи управління фінансами підприємства в сучасних умовах господарювання.....	229
Головко О. Г., Шахова О. О. Вдосконалення системи фінансового планування підприємстві.....	232
Єгоричева С. В., Стогній А. М. Індексні акції як інноваційний інструмент ринку цінних паперів.....	235
Зачосова Н. В. Встановлення суті економічної безпеки учасників вітчизняного ринку фінансових послуг з урахуванням специфіки їх діяльності.....	238
Квасницька Р. С. Функціональна природа фінансового ринку в умовах глобалізації.....	241
Криниця С. О. Бюджетний механізм стимулювання розвитку регіонів.....	244
Крухмаль О. В. Проблемні кредити банку: підходи до визначення сутності та класифікації.....	247
Кузьменко Є. С. Сучасні тенденції формування ресурсної бази комерційних банків.....	250
Луняков О. В. Науково-методичний підхід в дослідженні синхронності динаміки фінансового та реального секторів економіки.....	253
Лютова Г. М., Лаврова О. О. Рейтингування страхових компаній.....	256
Мігус І. П. Оцінка ефективності проведення випуску та публічного	

розміщення акцій.....	259
Нагайчук Н. Г. Проблеми страхового ринку України та пропозиції щодо їх розв'язання.....	262
Плиса В. Й. Державне регулювання страхового ринку України в умовах глобалізації.....	265
Подоляка О. І. Формування структури системи управління споживанням банківських продуктів.....	268
Проценко О. Л. Сучасні тенденції розвитку екологічного страхування за кордоном.....	271
Рогова Н. В. Удосконалення регулювання трансфертних цін в умовах інтеграції світового господарства.....	274
Рогожнікова Н. В. Методологічні підходи до вивчення кредитної діяльності банків.....	277
Саюн А. О. Особливості оподаткування страхових компаній відповідно до Податкового Кодексу України.....	280
Соловійова В. В. Дослідження порівняльної динаміки вітчизняного фондового ринку з ринками Європи та Росії.....	283
Ткаченко Н. В. Переваги Solvency II для основних учасників страхового ринку.....	287
Хмелярчук М. І. Кредиту системі фінансових механізмів стимулювання соціально-економічного розвитку.....	290
Шелест О. О. До питання управління кредитним ризиком комерційного банку.....	293
Шитко О. П. Фінансова політика: інструменти формування, аналізу та коригування.....	296

Розділ III Сучасні тенденції обліково-аналітичного забезпечення фінансових установ.....	298
Бартош О. М. Управлінський облік та його розвиток у банках.....	298
Вагнер І. М. Методичні основи організації стратегічного аналізу....	302
Гедз М. Й. Обов'язкові елементи незалежного контролю.....	305
Гончаренко О. О. Розвиток облікових систем пострадянських країн.....	308
Євченко Н. Г. Управлінський аспект фінансової звітності банку.....	311
Замлинський В. А. Перспективи розвитку бухгалтерського обліку в сучасних умовах.....	314

Кравченко О. В. Складові системи збалансованих показників банку.....	317
Круподер О. Д. Методика аудиту інвестиційної діяльності недержавних пенсійних фондів.....	320
Кундря-Висоцька О. П. Проблеми підняття наукового статусу бухгалтерського обліку.....	323
Сарахман О. М. Основні проблеми функціонування управлінського обліку в практиці банківських установах України.....	326
Слободяник Ю. Б. Впровадження професійних стандартів державного аудиту.....	329
Стахів О. Я. Аудит кредитних операцій банківських установ України.....	332
Черкасова О. В. Проблемні питання обліку товарної дебіторської заборгованості.....	335

Розділ IV Актуальні проблеми соціально-економічного розвитку України на сучасному етапі.....

Адаменко А. П. Іноземне інвестування розвитку аграрного виробництва.....	338
Viatkin P. S., Viatkina T. N. Mechanism of effective strategic resource management in agriculture.....	341
Гордеева Д. В. Політичний чинник девальваційних очікувань в Україні.....	344
Гулько В. І. Шляхи детінізації інтелектуальної діяльності зайнятого населення в Україні.....	347
Демко І. І. Ефективність використання трудових ресурсів і формування ринку праці.....	350
Д'якова Т. А. Збалансована система показників в управлінні економічною стійкістю сільськогосподарських підприємств.....	353
Карпова І. В. Проблеми бюджетної підтримки аграрного виробництва в Україні.....	356
Климова Н. І. Актуальні проблеми виробничого інвестування вітчизняних корпорацій.....	359
Клюс М. І. Адаптивний контролінг в умовах соціально-економічного розвитку.....	362
Лук'янець О. В. Індекс економічної свободи України.....	365

Малютін О. К. Валютна політика як інструмент притоку інвестиційного капіталу в умовах рецесії національної економіки.....	368
Маренич А. І., Мехеда Н. Г. Особливості оцінки економічної безпеки за окремими функціональними складовими.....	371
Михайлюта С. Л. Кредитні спілки в розрізі актуальних проблем соціально-економічного розвитку України.....	374
Михальченко Г. Г. Регіоналізація процесів розвитку населення.....	377
Мотриченко В. М. Міжнародна практика державно-приватного партнерства.....	380
Ніколайчук С. А., Хом'як В. Р. Криза платіжного балансу: теорії та моделі.....	383
Ніценко В. С. Ефективність управління агрохолдингами.....	386
Пустовійт Р. Ф. Інституціональний підхід до трансформації економічної парадигми.....	389
Свічинський М. М. Регіональні аспекти розвитку національної економіки на сучасному етапі.....	392
Серпенінова Ю. С. Лістинг як засіб досягнення ліквідності фондового ринку.....	395
Стирська О. І. Проблеми та перспективи використання державного інвестиційного кредитування в Україні.....	398
Табалова О. Є. До питання діагностики регіональних асиметрій сталого розвитку.....	401
Третяк Н. М. Запровадження відновлювальної кредитної лінії для сільськогосподарських підприємств.....	404
Цуканов О. Ю. Проблеми оплати праці в сільському господарстві..	407
Шипілова М. В. Ключові фактори формування соціального капіталу.....	410
Шкодїна І. В. Ментальний чинник як фактор самоорганізації в умовах глобальних трансформацій.....	413
Юрченко В. П. Сутність прибутку та особливості його формування в машинобудуванні.....	416

Розділ V Інформаційні системи і технології у фінансово-кредитній сфері. Моделювання, прогнозування та оптимізація економічних систем та процесів.....	419
--	------------

Горидько Н. П., Нижегородцев Р. М. О необратимости связи в	
---	--

регрессионных моделях.....	419
Гриценко К. Г. Структурна гармонізація системи ризик-менеджменту страхової компанії.....	423
Заболоцький Т. М. Властивості вибіркового оцінок дохідності та ризику портфеля цінних паперів з найменшим рівнем VaR: спільна множина довіри.....	426
Засадна Х. О. Захист інформації в міжнародних платіжних системах.....	430
Клювак О. В. Використання комбінаційно-каскадного хешування аутентифікаційних даних в рамках схеми здійснення розрахунків в Інтернет-платіжних системах.....	433
Мищенко Т. Г. Комп'ютерні технології тестування і контролю навчання студентів.....	437
Нижегородцев Р. М., Горидько Н. П. Метод ітерацій в решении задач на экстремум в курсе высшей математики для экономистов..	440
Нижегородцев Р. М. Цикл Деминга в инновационных процессах: вызовы «экономики знаний».....	443
Осауленко І. А. Оптимізаційні завдання в моделі потрійної спіралі..	446
Пернарівський О. В. Агрегування показників ризиків та відображення їх у фінансовій звітності банків.....	449
Соловйов В. М., Батир А. В. Порівняльна оцінка складності економічних систем засобами рекурентного аналізу.....	452
Соловйов В. М., Громова О. Ю. Ентропійні показники складності..	456
Соловйов В. М., Лук'янчук О. С. Аналіз світового валютного ринку як складної системи.....	459
Соловйов В. М., Овчарук М. П., Ганчук А. А. Кількісний аналіз фінансових криз у новій парадигмі складності.....	462
Соловйов В. М., Постригань І. В. Мультифрактальний аналіз фінансових криз.....	465
Соловйов В. М., Чабаненко Д. М., Стратійчук І. О. Використання масштабно-залежного показника Ляпунова у якості міри складності.....	469
Стратійчук І. О. Застосування складних ланцюгів Маркова для середньо- та довгострокового прогнозування динаміки розвитку європейського фондового ринку в контексті світової фінансово-економічної кризи.....	472

Розділ VI Соціально-філософські проблеми

в економіці та освіті.....	475
Анісімов В. В. Бонуси банкірів як тема міжнародної суспільної дискусії.....	475
Жеребньова Л. В. Розвиток соціально-психологічної компетентності студентів економічного профілю у ході вивчення дисципліни «Психологія та педагогіка».....	478
Іванова І. В. Функції культурологічного підходу у процесі формування професійної іншомовної культурологічної компетентності.....	481
Куценко К. В. Репутаційний капітал та його вплив на конкурентоспроможність банків.....	484
Майстренко С. В. Мовна підготовка – складова умова успіху майбутнього економіста.....	487
Механікова О. О. Самостійна робота студентів з практичного курсу іноземної мови як засіб удосконалення професійної діяльності.....	490
Оришечко-Бартоха Т. А. Кейс-метод як ефективний прийом при викладанні іноземної мови для студентів економічних вишів.....	493
Подолян І. С. Перегляд та подальший розвиток базових постулатів теорії поведінки споживача.....	496
Потапенко Л. В. Мотиваційні складові процесу вивчення іноземної мови студентами нелінгвістичних спеціальностей.....	499
Потенко Л. О. Сучасні комп'ютерні методи у вивченні і викладанні іноземних мов.....	502
Романчук С. М., Науменко Л. М. Мовленнєва культура студентів-податківців як запорука професійного становлення.....	505
Ткаченко И. В. Диатопическое варьирование англоязычной банковской терминологии.....	508
Чабак Л. І. Інноваційно-комунікаційні та інформаційні технології у викладанні іноземних мов.....	511

ДК 330.46

ПОРІВНЯЛЬНА ОЦІНКА СКЛАДНОСТІ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ ЗАСОБАМИ РЕКУРЕНТНОГО АНАЛІЗУ

В. М. Соловійов, д.ф.-м.н., професор

А. В. Батир, магістрант

Черкаський національний університет ім. Б. Хмельницького

Сучасний стан світової економіки виявляє відомі властивості кризового періоду та характеризується істотними структурними змінами: руйнуються усталені зв'язки та механізми взаємодій, має місце перегрупування окремих складових системи, формується майбутній вектор розвитку комплексної єдності. Відстежити та своєчасно виявити утворення нової тенденції можна лише шляхом кількісної оцінки особливостей системи, або, інакше кажучи, притаманної їй складності [1].

Метою дослідження є перевірка гіпотези про відмінність рівнів складності окремих національних економік за допомогою кількісних мір рекурентного аналізу.

Концепція складності відносно нещодавно привернула увагу багатьох дослідників з різних прикладних галузей науки, що відтак обумовило необхідність адаптації існуючих та створення нових підходів до її вимірювання. Міри рекурентності являють собою окрему групу хаос-динамічних методів, дозволяють визначити співвідношення порядку і хаосу та отримати інформацію про настання відповідних системних переходів [2].

Для проведення порівняльного аналізу складності було обрано такі міри кількісного аналізу рекурентностей, як усереднена довжина діагональних ліній та ентропія.

Середня довжина діагональної лінії є середнім часом, протягом якого два сегменти траєкторії перебувають достатньо близько один до одного, і може тлумачитися як середній час передбачення:

$$L = \frac{\sum_{l=l_{\min}}^N l P(l)}{\sum_{l=l_{\min}}^N P(l)}$$

Міра ентропії, використовувана у кількісному аналізі рекурентностей пов'язана з ентропією імовірності Шеннона $p(l) = P(l)/N_l$ і відображає складність рекурентної діаграми з позицій діагональних ліній. Наприклад, для некорельованого шуму значення *ENTR* є достатньо малими, що вказує на низьку складність процесу:

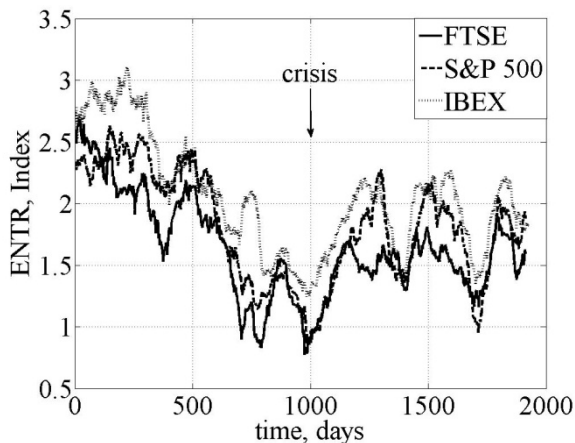
$$ENTR = - \sum_{l=l_{\min}}^N p(l) \log_2 p(l)$$

На рисунку зображено результати обчислення вищезазначених віконних мір для значень фондових індексів. Помітною є близькість графіків індексів FTSE [3] та S&P 500 [4], а також суттєва відмінність від них значень IBEX 35 [5]. Це пояснюється різним станом національних економік у передкризовий період: у 2000-2007 національне господарство Іспанії відзначалося стабільними темпами зростання, а у листопаді 2007 фахівці зафіксували рекордно високі значення фінансових показників країни. Саме тому, навіть з початком зниження мір рекурентності, для цього ряду характерні доволі високі значення ентропії та довжини діагональних ліній.

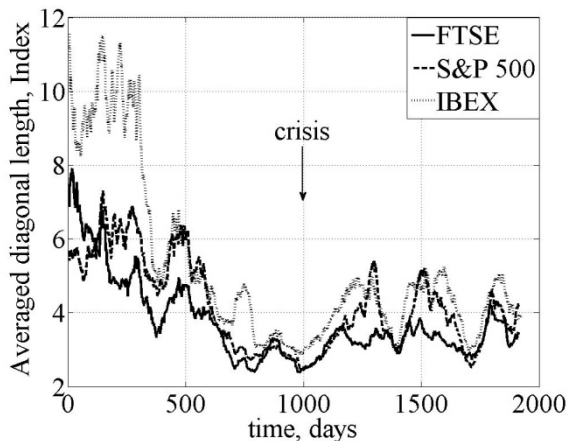
Окрім того, у процесі дослідження проблеми було виявлено, що отримані результати оцінки складності економічних систем залежать не лише від загальної тенденції розвитку національного господарства, але й від вектора зовнішньоекономічних взаємодій (тісний зв'язок Великої Британії і США) та територіального розташування (потужна кореляція фінансових показників країн Азії).

Таким чином, рекурентні міри складності дозволяють об'єктивно оцінити рівень складності системи, враховуючи особливості її еволюції у передкризовий період та специфіку структури.

а)

б)

Рис. Динаміка ентропії (а) і усередненої довжини діагональних ліній (б) для значень фондових індексів FTSE [3], S&P 500 [4], IBEX 35 [5], розрахована з вікном 100 днів за період глобальної фінансово-економічної кризи. Стрілками відмічено моменти настання відомих кризових явищ.

Список використаних джерел

1. Дербенцев В. Д., Сердюк О. А., Соловйов В. М., Шарапов О. Д. Синергетичні та еконофізичні методи дослідження динамічних та структурних характеристик економічних систем – Черкаси: Брама-Україна, 2010. – 300 с.
2. Norbert Marwan, M. Carmen Romano, Marco Thiel, Jürgen Kurths. Recurrence plots for the analysis of complex systems [Електронний ресурс] / 2007, – режим доступу <http://www.pik-potsdam.de/members/kurths/publikationen/2007/305.pdf>
3. Статистичні дані FTSE [Електронний ресурс] / режим доступу <http://finance.yahoo.com/q/hp?s=%5EFTSE+Historical+Prices>
4. Статистичні дані S&P 500 [Електронний ресурс] / режим доступу <http://finance.yahoo.com/q/hp?s=%5EGSPC+Historical+Prices>
5. Статистичні дані IBEX 35 [Електронний ресурс] / режим доступу <http://finance.yahoo.com/q?s=%5EIBEX&q1=0>

Наукове видання

**БАНКІВСЬКА СИСТЕМА УКРАЇНИ
В УМОВАХ ГЛОБАЛІЗАЦІЇ
ФІНАНСОВИХ РИНКІВ**

*Збірник тез VII Міжнародної
науково-практичної конференції
18-19 жовтня 2012 р.*

Відповідальний за випуск	М. Й. Гедз
Упорядник	Л. В. Романовська
Технічний редактор	А. В. Крутіхіна

Підписано до друку 5.10.2012 р. Формат 60x84/16

Облік.-вид. арк. 26,6 . Умовн. друк. арк. 30,4. Тираж 100. Зам.

Друк ТОВ «НВП ПОЛІГРАФСЕРВІС»

04053, м. Київ, вул. Ю. Коцюбинського, 4, к. 25.

Свідоцтво суб'єкта видавничої справи серія ДК № 3751 від 01.04.2010.